

Звіт
про результати онлайн-опитування
здобувачів вищої освіти
освітньо-наукової програми (PhD) «Освітні, педагогічні науки»
Сумського державного педагогічного університету
імені А.С. Макаренка
щодо якості отриманих освітніх послуг

Опитування проводилося серед здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньо-науковою програмою «Освітні, педагогічні науки» III (освітньо-наукового) рівня вищої освіти щодо якості викладання навчальних дисциплін. Оцінювання здійснювалося за результатами добровільного онлайн-опитування вищевказаних учасників освітнього процесу в межах внутрішнього моніторингу якості освіти.

Опитування проводилось із використанням Google-форм та стосувалося всіх навчальних дисциплін, що вивчаються здобувачами вищої освіти за ОНП «Освітні, педагогічні науки» III (освітньо-наукового) рівня вищої освіти. Відповіді студентів мали числовий вираз від 1 (незадовільно) до 5 (відмінно) балів.

Проведений аналіз дав змогу встановити, що актуальність і сучасність змісту навчальних дисциплін у середньому становить 4,9 балів.

Забезпечення якості освітнього процесу академічною та/або професійною кваліфікацією викладачів у середньому становить 4,9 балів.

Серед форм та методів навчання, які використовують викладачі у процесі викладання навчальної дисципліни аспіранти називають: бесіди, дискусії, практичні завдання, лекції, семінари, тести, доповіді, самостійні роботи, пошук рішень пізнавальних завдань, елементи ділової гри, робота в групах, відеоекскурсії зарубіжними закладами освіти, моделювання професійних ситуацій, інтерв'ю з науковцем, експертні кола, мозкові штурми, експериментальне навчання, проєктно-орієнтоване навчання, мозковий штурм,

перевернутий клас, конференції, круглий стіл, воркшоп, індивідуальна робота, презентація результатів дослідження, пошуковий (евристичний), дослідницький кейс-метод, у тому числі з використанням інформаційно- комунікаційних технологій. Також аспіранти зазначають: *«Навчальні дисципліни спрямовані на формування ключових компетентностей необхідних для навчання упродовж життя. Основними формами роботи були групові та індивідуальні заняття, онлайн-заняття (у зв'язку з епідеміологічною ситуацією). «.. метод роботи з науковим текстом, методи написання наукової статті (конструктивно-синтетичний та критико-аналітичний), проблемний метод, залучення до роботи викладачів інших ЗВО тощо», «Широкий спектр форм та методів освітньої діяльності», «Застосовувалися форми, методи навчання, що сприяють кращому засвоєнню навчального матеріалу та формуванню професійних компетентностей», «Відбувається формування професійних компетентностей та компетентностей у сфері англійської мови».*

На запитання щодо розвитку soft skills під час викладання навчальної дисципліни респонденти відповідають: *«Вміння вести дискусії та публічні виступи, комунікувати з колегами та керівниками, вести переговори», «На належному рівні», «Вважаю, що протягом вивчення дисципліни розвинула кроскультурні навички, вдосконалила власні навички виступу, ведення наукової дискусії з колегами та викладачами в кроскультурному середовищі, навички розуміння власних емоцій, емоцій інших, контролювати їх і залишатись у дискусійному науковому полі, стримуючи емоційні прояви, вміння працювати в команді; вдосконалила здатність до критичного мислення та навички прийняття рішень на основі ретельного аналізу фактів, зіставлення думок, усуваючи стереотипи тощо», «Розвиток soft skills у процесі практичної діяльності: комунікативні уміння, уміння працювати в команді, лідерські якості...»), «Формувалися вміння вести дискусії та комунікувати з колегами та керівниками», «Активний розвиток soft skills у процесі проходження*

асистенської практики», «Критичне мислення, уміння вести дискусії, емоційний інтелект, гнучкість», «Вміння вести дискусію, залучати доспівпраці стейкхолдерів», «На високому рівні», «Формування soft skills відбувалося у першу чергу через залучення аспірантів до участі у конференціях, методологічних семінарів, тренінгів», «У повному обсязі розвивалися», «Відмінно», «Теоретичне опрацювання та практичне оволодіння навичками активного слухання, умінням вести діалог, відстоювати свою позиції під час дискусії, вміти переконати співбесідника, доречно застосовувати невербальні елементи комунікації, публічно виступати».

На запитання наскільки викладачі уміють викликати інтерес та викликати зацікавлення до навчальної дисципліни аспіранти зазначають, що викладачі – професіонали своєї справи, на заняттях цікаво, доступно, корисно, дискусійні форми створюють високу мотивацію і закладають підґрунтя для подальшого пошуку відповідей за змістом дисципліни; захопленість викладачів змістом дисципліни, власний досвід стажувань у зарубіжних університетах, приклади, запропоновані кейси та вміння проводити інтегровані змістові лінії (у порівняльному контексті, історичному) створюють зацікавлення до питань, що були предметом вивчення, цікава форма подачі навчального матеріалу, захоплююче подають навчальні матеріали, які відповідають вимогам сучасних аспірантів, актуальні та необхідні для наукової діяльності завдання, «живе» обговорення проблемних ситуацій, постійний зв'язок із сучасними провідними експертами у цій галузі, можливість прямого спілкування з ними, залучення до наукової діяльності не лише нашого університету, а й інших навчальних закладів області й України», зацікавленість студентів навчальною дисципліною 100% заслуга викладачів.

На запитання «Як забезпечується підготовка до роботи в міжнародному науковому середовищі?» респонденти дають такі відповіді: «Вивчається зарубіжна практика», «Вивчення європейського досвіду», «Залучення до

роботи у міжнародних наукових проєктах», «Шляхом вивчення міжнародних освітніх періоджерел; участі у міжнародних заходах; аналізу праць зарубіжних дослідників, підготовкою до апробації матеріалів власних досліджень у міжнародних фахових виданнях, залученням у навчальний процес зарубіжних експертів, вдосконаленням мовних навичок», «Участь у наукових заходах», «Допомога у написанні виступів, практичні поради щодо покращення статті чи тез конференції», «Навички розуміння англомовних професійних текстів», «Участь у конференціях та круглих столах», «Залучення студентів до написання наукових праць та до участі в наукових заходах», «Вивчення європеєзнавчого компоненту», «Опанування міжнародними джерелами, базами даних, можливостями проєктної діяльності», «Шляхом проведення міжнародних конференцій, грантова діяльність на різних рівнях, отримання англійського рівня B2, застосування міжнародних стандартів», «Опрацьовуються документи провідних розвинених країн світу», «На всіх заняттях проводиться порівняльний аналіз», «Навички використання професійних термінів», «Європознавчими студіями», «Вивчення європейського досвіду», «Участь у наукових заходах, конференціях, вебінарах», «Інформація про міжнародні заходи», «Співпрацею із закладами різних вищих навчальних закладів завдяки конференціям, вебінарам», «Участь у міжнародних конференціях», «Спілкування з науковцями, роботодавцями у формі діалогу, робота з науковими текстами різних видів», «Проводиться компаративний аналіз вітчизняного і зарубіжного досвіду», «Співпраця з програмою Еразмус+, проведення та участь у наукових конференціях міжнародного рівня», «Системно, через зіставний аналіз», «Участь у наукових заходах, конференціях; пояснення основних особливостей перекладу та формулювання основних елементів наукових публікацій тощо», «Навчання ведеться англійською мовою».

На запитання «Зміст навчальної дисципліни є актуальним» 90 % респондентів дають позитивні відповіді. Рівень сформованих компетентностей, отриманих сучасних знань та вмінь, практичних навичок під час викладання навчальної дисципліни у середньому становить 4,8 балів. 83,7 % респондентів указують на залучення викладачів до аудиторних занять професіоналів-практиків, експертів галузі, представників роботодавців. У той же час респонденти зазначають про вчасне інформування про зміст, систему та критерії оцінювання знань, порядок, форми та строки проведення проміжної і підсумкової атестації аспірантів на початку вивчення навчальної дисципліни.

Об'єктивність оцінювання забезпечується на високому рівні, оскільки у середньому становить 4,9 балів.

На запитання «Система накопичення балів є прозорою, зрозумілою, доступною», «Викладачі аргументують виставлення балів», «Механізми та процедури контрольних заходів дозволяють повторне проходження форм контролю», «Обізнаність щодо процедур оскарження спірних ситуацій оцінювання, перескладання підсумкового контролю та оскарження результатів навчання», «Чи самостійна робота за навчальною дисципліною допомагає у вирішенні поставлених задач?», «Чи вистачає позааудиторного часу на виконання завдань самостійного блоку ОК?» – 98 % респондентів дали позитивну відповідь.

На запитання «Чи не завищений обсяг завдань для самостійної роботи, потрібний для досягнення очікуваних результатів навчання?» аспіранти зазначили: *«Обсяг завдань не завищений», «Обсяг завдань для самостійної роботи був диференційований за обсягом, змістом та формою представлення; за бажанням або якщо зміст питання дотичний до теми дослідження, можна було заглибитись», «Більшість завдань для самостійної роботи мали практичну спрямованість та стали корисними для подальших наукових досліджень», «У зв'язку з карантинном більша частина занять проходила дистанційно чи самостійно, що децю змінило очікувані результати», «Обсяг*

завдань відповідає навчальному навантаженню», «Самостійна робота мала практичну спрямованість та допомагає у подальшому професійному зростанні».

Водночас, респонденти відзначають задоволеність розподілом часу на освітню та наукову складові підготовки та оптимальність навчального навантаження за ОНП.

Отже, проведений аналіз результатів опитування дав змогу встановити, що здобувачі вищої освіти, що навчаються за освітньо-науковою програмою «Освітні, педагогічні науки» III (освітньо-наукового) рівня вищої освіти задоволені рівнем викладання навчальних дисциплін, отриманим рівнем знань та вмінь, відкритістю та доступністю викладачів до спілкування.

Рекомендовано і надалі здійснювати моніторинг якості викладання за освітньо-науковою програмою «Освітні, педагогічні науки».

Начальник Центру ЗЯВО
СумДПУ імені А.С. Макаренка,
кандидат педагогічних наук

М.М. Ячменик

Фахівець Центру ЗЯВО
СумДПУ імені А.С. Макаренка

І.С. Горбатенко